

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

Pårørende

Fagdag 20.09. 2018

Styrket pårørendestøtte i helse- og omsorgstjenesteloven

- Personer med særlig tyngende omsorgsarbeid har nå rett til pårørendestøtte i form av opplæring og veiledning fra kommunen
- Helse- og omsorgstjenesteloven ble endret 1. oktober 17 og fikk en egen paragraf om kommunene sitt ansvar overfor pårørende.
- Den viktige endringen som kom inn i loven er at pårørendestøtte i form av opplæring og veiledning skal være en pliktmessig oppgave for kommunene, og ikke bare del av den alminnelige veiledningsplikten i forvaltningsloven
- Kommunene sin plikt til å ha opplæring og veiledning som tjeneste står i samme paragraf som avlastningstiltak og omsorgsstønning

Styrket pårørendestøtte i helse- og omsorgstjenesteloven

- Familiemedlemmer og andre med særlig tyngende omsorgsarbeid kan kontakte kommunen og be om opplæring og veiledning i omsorgsoppgavene.
- Kommunen skal svare med et skriftlig vedtak der de informerer om hvilken opplæring og veiledning den enkelte skal få
- De som får avslag, eller ikke er fornøyd med innholdet i vedtaket, kan klage på avgjørelsen.
- Klagefristen er fire uker og klagen skal sendes til kommunen.
- Dersom kommunen ikke gir klager medhold, skal kommunen sende klagesaken til Fylkesmannen som klageorgan

Styrket pårørendestøtte i helse- og omsorgstjenesteloven

- Kommunen må gå i dialog med pårørende, og i det enkelte tilfelle konkret vurdere hva veiledning og opplæring skal omfatte
- En rekke veilednings- og opplæringstiltak kan være aktuelle. Det kan eks. være opplæring og veiledning knyttet til sykdom eller funksjonshemming
- Det kan også være opplæring i bestemte arbeidsoppgaver, som stresshåndtering eller hvordan man utfører tunge løft.

Ved vurdering av pårørende sine behov for opplæring og veiledning er to forhold sentrale

- om opplærings- eller veiledningstiltak gjør de pårørende bedre i stand til å ivareta pasienten eller brukeren på en forsvarlig måte, og
- om opplæring og/eller veiledning gjør de pårørende bedre i stand til å ivareta omsorgsoppgavene og rollen som pårørende, samtidig som de ivaretar egen helse og egen livssituasjon

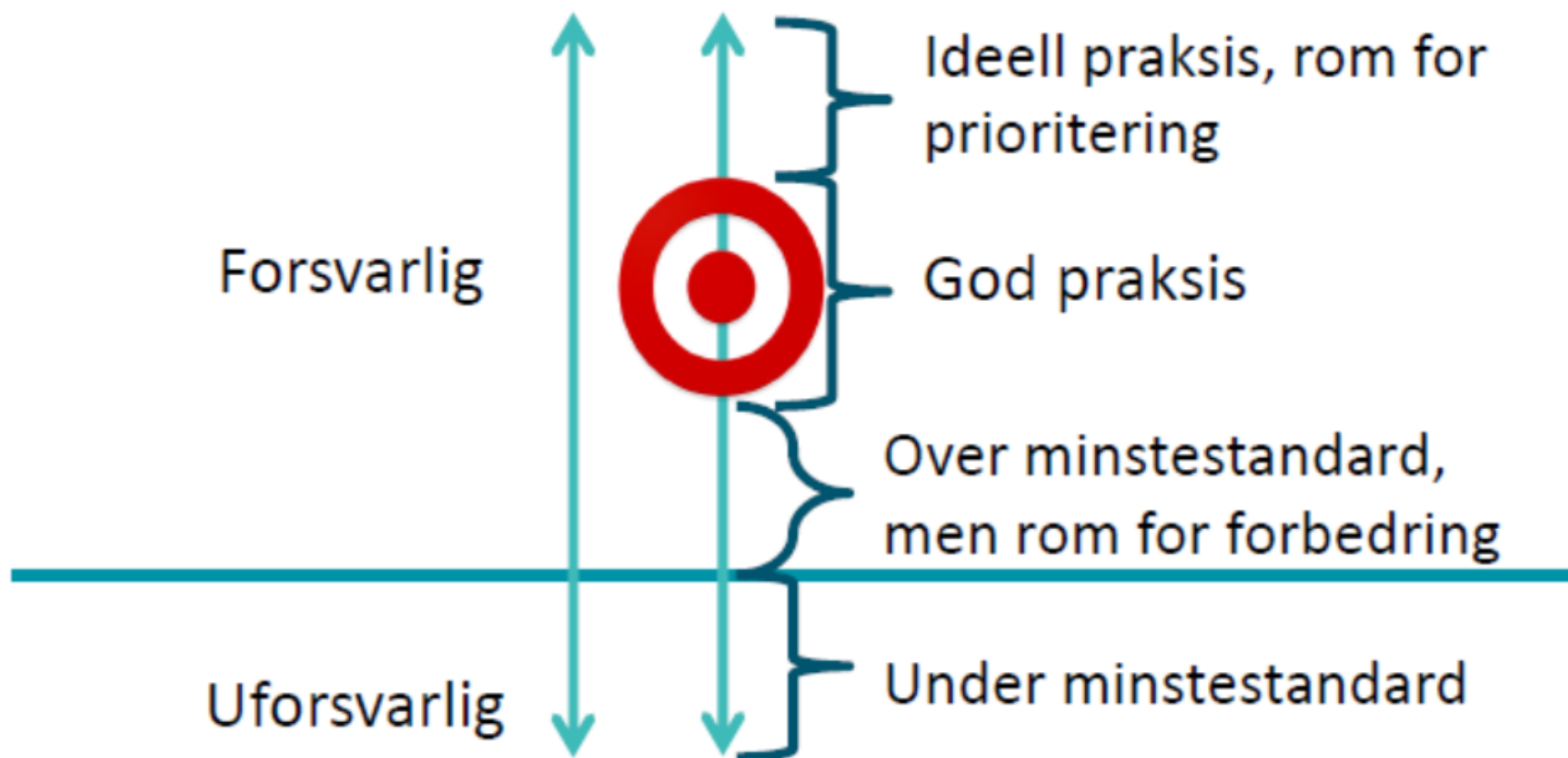
Pårørende

- Pårørende til pasienter og brukere skal bli sett, hørt og fulgt opp av helsepersonell som involverer og støtter dem.
- Dette gjelder uansett om den pårørende er barn, ungdom eller voksen.

Fylkesmannen i Trøndelag
Trööndelagen fylhkenålma

Forsvarlige tjenester

Pårørende

Hva er voksne pårørendes behov?

**Respekt og anerkjennelse!
Behandlet som en
likeverdig samarbeids-
partner! Ikke glem dere bak
taushetsplikten!**

**Belastende å være
pasientens advokat
og koordinator og føle
ansvar for
totaltilbudet!**

**Trenger økonomisk
forutsigbarhet og
trygghet**

**Avlastning med god
kvalitet på tilbudet gjør at
man kan ta fri fra
omsorgsoppgavene med
god samvittighet**

**Trenger veiledning for
å yte den nødvendige
omsorgen**

Støtte til voksne pårørende

- Forebygging – unngå at pårørende blir pasient
- Kartlegging av belastninger hos pårørende
- Tilpasset, individuell støtte
- Oversikt over lavterskeltilbud til pårørende

Oppfølging av barn som pårørende

- Rutinemessig registrering av barna
- Å innhente samtykke
- Kartlegging av barnas behov
- Veiledning av foreldrene
- Enkle støttetiltak
- Oversikt over samarbeidspartnere
- Opplysningsplikten til barnevernstjenesten
- Dokumentasjon